

دربیافت انرژی و درشت مغذيهای در مبتلایان به سرطان پستان

محمدحسن افتخاری^۱، معصومه مرادی^{۲*}

۱- دانشیار گروه تغذیه دانشکده بهداشت و تغذیه، دانشگاه علوم پزشکی شیراز

۲- کارشناسی ارشد علوم تغذیه، دانشکده بهداشت و تغذیه دانشگاه علوم پزشکی شیراز

دریافت: ۸۷/۸/۲۴، اصلاح: ۸۷/۹/۱۳، پذیرش: ۸۸/۲/۲۳

خلاصه

سابقه و هدف: سرطان پستان یکی از شایعترین سرطان در زنان می‌باشد. افزایش وزن و مصرف بالای انرژی عنوان یکی از دلایل بروز سرطان مطرح می‌باشد. لذا این مطالعه به منظور مقایسه الگوی غذایی مصرفی در بیماران مبتلا به سرطان پستان با افراد سالم انجام شد.

مواد و روشها: این مطالعه مورد - شاهدی بر روی بیماران مبتلا به سرطان پستان مراجعه کننده به بیمارستان شهید فقیهی که به صورت تصادفی ۴۵ مورد انتخاب و با ۴۵ نفر شاهد همسان شدند، انجام گردید. اطلاعات تن سنجی شامل قد، وزن و نمایه توده بدن و الگوی غذایی اعم از مصرف انرژی، کربوهیدرات، چربی‌تام، اسیدهای چرب اشباع، اسیدهای چرب غیراشباع با چند پیوند دوگانه، اسیدهای چرب غیراشباع با یک پیوند دوگانه، کاسترول، فیبرخام و قند ساده بین دو گروه، مورد مقایسه قرار گرفتند.

یافته‌ها: نتایج این مطالعه نشان داد که مقایسه میانگین وزن در گروه مورد و شاهد اختلاف معنی دار داشت (به ترتیب $64 \pm 12/7$ کیلوگرم و $50 \pm 9/5$ کیلوگرم، $p=0.023$) در صورتیکه سایر شاخصه‌های آنتروپومتری آنها تفاوت معنی داری نداشته است. مقایسه مصرف مواد مغذي نشان داد که تنها بین مصرف چربی تام دریافتی 70 ± 17 و 53 ± 17 گرم ($p=0.001$)، اسیدهای چرب اشباع 20 ± 8 گرم و 16 ± 5 گرم ($p=0.002$)، اسیدهای چرب غیراشباع با چند پیوند دوگانه 21 ± 12 گرم و 17 ± 8 گرم ($p=0.04$) و اسیدهای چرب غیراشباع با یک پیوند دوگانه 23 ± 11 گرم و 16 ± 5 گرم ($p=0.001$) در دو گروه مورد و شاهد نیز اختلاف معنی داری وجود داشت.

نتیجه گیری: نتایج مطالعه نشان داد که احتمالاً افزایش مصرف چربی و اسیدهای چرب اشباع می‌تواند عنوان یکی از عوامل زمینه ساز بروز سرطان پستان به حساب آید.

واژه‌های کلیدی: سرطان پستان، الگوی غذایی، درشت مغزی.

مقدمه

انرژی عنوان یکی از دلایل بروز سرطان مطرح می‌باشد (۵)، در Kopans و Greenwald بیان کردند که چاقی و افزایش BMI در زنان بعد از یائسگی باعث افزایش خطر سرطان پستان می‌شود ولی در زنان قبل از یائسگی این ارتباط وجود ندارد (۵). برای اولین بار در دهه ۱۹۴۰، نتایج مطالعه نشان داد که افزایش مصرف چربی باعث افزایش تومورهای پستان در جانوران می‌گردد (۶). هیچ ارتباطی را بین سرطان پستان با مصرف چربی نیافت (۷). در حالیکه Cade و Goodwin ارتباط مشتی را بین مصرف بالای چربی و خطر سرطان پستان گزارش کردند (۸ و ۹). دریافت بعضی از انواع اسیدهای چرب مثل

سرطان پستان با بیش از یک میلیون مورد جدید در سال شایع ترین سرطان در زنان می‌باشد (۱). در امریکا بیش از چهل هزار مرج ناشی از این بیماری در بین زنان وجود دارد (۲). در کشور ایران سرطان پستان بالاترین رتبه را در میان سرطانهای شایع در زنان به خود اختصاص داده به طوریکه $21/4$ از کل تومورها در زنان تومورهای سرطان پستان می‌باشد (۳). سبب شناسی سرطان پستان نامشخص است و به طور کل یک بیماری مولتی فاکتوریال می‌باشد و عوامل خطر متعددی برای آن فرض شده است که به طور ناشناخته ای با یکدیگر تداخل دارند (۴ و ۵). از عوامل تغذیه‌ای، افزایش وزن و مصرف بالای

■ هزینه انجام این پژوهش در قالب طرح تحقیقاتی شماره ۸۴-۲۵۱۰ از اعتبارات دانشگاه علوم پزشکی شیراز تأمین شده است.

* مسئول مقاله:

آدرس: شیراز، کوی زهراء، دانشگاه علوم پزشکی شیراز، دانشکده بهداشت و تغذیه

همچنین اندازه گیریهای آنتروپومتری توسط خود محقق صورت گرفت تا از بروز خطای در گردآوری اطلاعات جلوگیری شود. اطلاعات غذائی بدست آمده با استفاده از نرم افزار تعذیه (Dorosty Food Processor, DFP) و آزمون آماری T-test تجزیه و تحلیل گردید و $p < 0.05$ به عنوان سطح معنی دار در نظر گرفته شد. این مطالعه توسط کمیته اخلاق در پژوهش دانشگاه علوم پزشکی شیراز تأیید گردید.

یافته ها

میانگین سن زنان گروه مورد 45.1 ± 9 سال و گروه شاهد 45 ± 9 سال بود که با توجه به همسان سازی افراد انتخاب شده این اختلاف معنی دار نبود. مقایسه شاخص های آنتروپومتری نشان داد که تنها بین میانگین وزن گروه مورد و شاهد اختلاف معنی داری وجود داشت، به ترتیب 64.8 ± 12.7 کیلوگرم و 157 ± 5 کیلوگرم، ($p = 0.023$) و میانگین قد به ترتیب 156 ± 5 و 150 ± 5 سانتی متر و نمایه توده بدن به ترتیب 28 ± 4 و 27 ± 5 بود که اختلاف معنی داری نداشتند. بیماران ۸ نفر در مرحله صفر و یک بیماری، ۲۳ نفر در مرحله ۲ و ۱۴ نفر در مرحله ۳ بیماری قرار داشتند. در گروه مورد ۱۱ نفر یائسه و ۳۴ نفر غیر یائسه و در گروه شاهد ۱۳ نفر یائسه و ۳۲ نفر غیر یائسه بودند. مقایسه شاخص های آنتروپومتری بین دو گروه کنترل و بیمار یائسه و غیر یائسه نشان داد که تنها از نظر وزن در گروه مورد و شاهد به ترتیب 70.4 ± 10.5 و 64.5 ± 11.1 زنان یائسه اختلاف معنی دار می داشتند ($p = 0.03$) ولی بین سایر شاخص ها اختلاف معنی داری وجود نداشت. تنها بین مصرف انرژی، چربی تام، اسیدهای چرب اشباع، اسیدهای چرب غیر اشباع با چند پیوند دو گانه و اسیدهای چرب غیر اشباع با یک پیوند دو گانه در دو گروه مورد بررسی اختلاف آماری معنی داری وجود داشت (جدول ۱).

جدول ۱. مقایسه میانگین مصرف انرژی و درشت مغذيهای در زنان مبتلا به سرطان پستان با افراد سالم

Pvalue	گروهها	مورد	شاهد	متغیر
	Mean±SD	Mean±SD		
.0006	۱۶۲۶±۴۵۲	۱۹۱۹±۵۲۸		انرژی (کیلوکالری)
.0639	۵۹±۱۴	۶۱±۱۷		پروتئین (گرم)
.0059	۲۴۳±۸۰	۲۷۵±۸۰		کربوهیدرات (گرم)
.0001	۵۳±۱۷	۷۰±۲۹		چربی تام (گرم)
.0002	۱۶±۵	۲۰±۸		اسیدهای چرب اشباع (گرم)
.0001	۱۶±۵	۲۳±۱۱		اسیدهای چرب غیر اشباع با یک پیوند دو گانه (گرم)
.041	۱۷±۸	۲۱±۱۲		اسیدهای چرب غیر اشباع با چند پیوند دو گانه (گرم)
.0778	۱۸۵±۵۹	۱۹۰±۹۷		کلسترول (میلی گرم)
.0585	۲۲±۸	۲۱±۷		فیبر خام (گرم)
.0662	۵۶±۵۱	۶۰±۴۰		قند ساده (گرم)

اسیدهای چرب اشباع (Saturated Fatty Acids, SFA)، غیر اشباع با یک پیوند دو گانه (Mono Unstaturated Fatty Acids, MUFA) و اسیدهای چرب غیر اشباع با چند پیوند دو گانه (Poly Unstaturated Fatty Acids, PUFA) بیشتر از کل چربی دریافتی ممکن است روی خطر سرطان پستان تاثیر داشته باشدند (۱۰).

Sieri در مطالعه ای که برای تعیین نقش تعذیه در اتویلوژی سرطان پستان انجام داد، ارتباط مثبت معنی داری را بین دریافت پروتئین حیوانی و خطر سرطان پستان به دست آورد (۱۱). ولی در مجموع ارتباط بین افزایش مصرف گوشت و افزایش خطر سرطان پستان هنوز مورد شک می باشد (۱۲). دریافت انرژی از یک طرف منجر به افزایش وزن و چاقی می گردد و از طرف دیگر بخصوص در دوران کودکی باعث بلندتر شدن قد و فاقدگی زودرس می گردد و هر دوی این عوامل میتوانند زمینه ساز بروز سرطان در سالهای آتی باشند (۱۳ و ۱۵). در مورد مصرف انواع کربوهیدرات و سرطان پستان نتایج متفاوتی به دست آمده است، در مورد فیبر اکثر مطالعات ارتباط منفی، و در مورد مصرف قندهای ساده ارتباط مشتی را با تومورهای پستان مشاهده کردند (۱۴). البته در مطالعه ای که Prentice و همکارانش انجام گرفت ارتباطی بین مصرف سرانه کربوهیدرات و بروز سرطان در ۲۱ کشور پیدا نکردند (۱۵). از آنجاییکه تا کنون تحقیقات زیادی در خصوص تاثیر انرژی و درشت مغذيهای بر سرطان پستان در ایران صورت نگرفته و این سرطان نیز سیر صعودی دارد، بر آن شدیم که ارتباط بین برخی عوامل تعذیه ای با سرطان پستان را بررسی نمائیم.

مواد و روشها

این مطالعه مورد-شاهدی در سال ۱۳۸۶ بر روی ۴۵ نفر از بیماران مبتلا به سرطان پستان مراجعه کننده به بیمارستان های شهید فقیهی و نمازی شیراز که به صورت تصادفی انتخاب شدند، انجام شد. گروه کنترل از بین همراهان بیماران و یا از بین زنان شاغل در بیماران بودند، انتخاب گردیدند. تشخیص ابتلا به سرطان و جنس همسان شده با بیماران بودند، انتخاب گردیدند. توسعه پزشکان متخصص و با استفاده از تکنیکهای پاتولوژی صورت گرفت. مراحل بیماری براساس سیستم تقسیم بندی (Tumor Node and Metastasis) TNM انجام شد (۴). کسانیکه ابتلا به سرطان در آنها به تازگی تشخیص داده شده بود، همچنین عدم ابتلا به بیماریهای دیگر، عدم مصرف داروهای ضد سرطان، عدم مصرف مکملهای غذائی در یکسال گذشته و عدم رعایت هرگونه رژیم غذائی خاص در یکسال گذشته داشتند، وارد مطالعه شدند. افراد به گروههای سنی ۵ ساله تقسیم شدند. پس از تکمیل رضایت نامه کتبی توسعه افراد انتخاب شده، پرسشنامه های مربوط به اطلاعات دموگرافیک و بسامد خوارک نیمه کمی تکمیل گردید. داده های تن سنجی شامل وزن و قد با استفاده از ترازوی فنری و با دقیق 100 گرم و متر نواری با دقیق 5 سانتیمتر با حداقل پوشش و بدون کفش اندازه گیری گردید. نمایه توده بدن با استفاده از فرمول قد به توان 2 تقسیم بر وزن محاسبه گردید. به منظور دقت بیشتر، زنان به دو گروه یائسه و غیر یائسه تقسیم بندی شدند. به منظور بررسی الگوی غذائی مصرفی از پرسشنامه بسامد خوارک نیمه کمی با 110 قلم ماده غذائی استفاده گردید (۱۶). تکمیل این پرسشنامه ها و

گذاری و کاهش چرخه تخمک گذاری می شود، در صورتیکه در زنان یائسه چربی باعث تبدیل آندروستن دیوون به استروژن می گردد و لذا بدن بیشتر در معرض استروژن درون زا قرار می گیرد (۲۴) (۲۵).

اگرچه در این مطالعه اختلاف آماری معنی داری بین طول قد در دو گروه مشاهده گردید ولی در مورد تاثیر قد بر سرطان پستان عنوان می گردد که عوامل ژنتیکی و محیطی از جمله رژیم غذایی ممکن است بر روی هورمونهایی که خاتمه رشد استخوانهای دراز را تنظیم می کنند و در نتیجه اندازه قدرهایی را به وجود می آورند اثر داشته باشند. احتمالاً این هورمونها یا عوامل درون ریز دیگر با خطر سرطان پستان در دوره های بعدی زندگی در ارتباط خواهند بود (۱۳) و همچنین عنوان می گردد که بخصوص در کشورهای پیشرفته دریافت بیشتر غذا باعث افزایش قد و قاعده‌گی زودرس می شود و این قاعده‌گی زودرس ممکن است زمینه ساز خطر سرطان پستان گردد (۱۹).

در این مطالعه هر دو گروه از سن مطلوب قاعده‌گی برخوردار بوده و شاید بتوان گفت به همین علت در مطالعه حاضر تاثیر قد معنی دار نبوده است. از طرف دیگر عدم تفاوت در وضعیت اجتماعی - اقتصادی دو گروه می تواند تاثیرهای کننده این مسئله باشد که هیچگدام از گروههای مورد بررسی تحت تاثیر محدودیت غذایی شدید یا بالعکس که روی بدست آوردن اندازه گذار باشد، نبوده اند. این مطالعه نشان داد که میانگین دریافت انرژی در دو گروه مورد و شاهید اختلاف معنی داری داشته است. اگر چه در این مطالعه میانگین دریافت انرژی در گروه مورد بیشتر از شاهد است ولی میانگین وزن که میتواند تحت تاثیر رژیم غذایی باشد عکس این حالت می باشد. Favero و Malin (۲۰) در مطالعات خود به ارتباط مستقیم دریافت انرژی و افزایش خطر سرطان پستان اشاره نموده اند (۲۱) در صورتیکه در مطالعه Knekt (۲۲) این ارتباط به صورت معکوس گزارش گردیده است (۲۲).

در این مطالعه بین مقدار مصرف چربی و نوع چربی مصرفی در دو گروه اختلاف معنی داری وجود داشت و این اختلاف زمانیکه افراد به دو گروه یائسه و غیر یائسه نیز تقسیم شدند در گروه زنان غیر یائسه دیده شد. نتیجه مطالعه Barrett Connor نشان داد که بین دریافت انرژی، چربی و نوع آن با بروز سرطان پستان ارتباط معنی داری وجود دارد (۲۳). در حالیکه Katsouyanni Zaridze (۲۴) نیز بیان میکند که عوامل رژیمی پس از یائسگی مهمتر از قبل از یائسگی می باشد (۲۵). در مطالعه حاضر اگرچه مقدار مصرفی MUFA گروه مورد بیشتر از گروه شاهد بود ولی Martin-Moreno (۲۶) ارتباط معکوسی بین دریافت MUFA با سرطان پستان بدست آورد. او عنوان نمود که روغنهای حاوی MUFA مثل روغن زیتون از مقادیر بالاتر آتنی اکسیدان مثل آلفا توکوفرول برخوردارند. از طرف دیگر روغنهای غنی از MUFA باعث تشکیل بافت‌هایی می شوند که ساختار آنها بیشتر از MUFA ساخته شده است تا PUFA و لذا حساسیت این بافت‌ها نسبت به اکسیداسیون کمتر می باشد (۲۶). مطالعه حاضر این فرضیه را تائید نکرد شاید علت آن مصرف بیشتر بیماران از روغنهای مایع غیر از روغن زیتون و یا مصرف بیشتر روغنهای جامد خوارکی بوده باشد که چندان از نظر MUFA غنی نیستند. در مورد اثر دریافت PUFA بر سرطان پستان Barrett-Connor نیز در مطالعه خود به نتیجه مشابهی با مطالعه ما دست یافت (۲۳). درحالیکه تعدادی از مطالعات ارتباط عکس یافتهند (۲۱) و (۲۷). که احتمالاً بدلیل اثرات متفاوت اسیدهای

مقایسه میانگین مصرف انرژی و درشت مغذی ها بین زنان غیر یائسه در دو گروه نشان داد که تنها بین انرژی مصرفی، چربی تام، اسیدهای چرب اشباع و اسیدهای چرب غیر اشباع با چند پیوند دو گانه اختلاف معنی داری وجود دارد و مقایسه سایر ترکیبات مغذی در دو گروه اختلاف آماری معنی داری را نشان نداد. در صورتیکه مقایسه این شاخص ها در گروه زنان یائسه بیمار و سالم نشان داد که تنها بین مقدار کلسسترول دریافتی آسان به ترتیب $129/7 \pm 57/6$ گرم، $189/2 \pm 53/3$ گرم اختلاف معنی داری وجود دارد ($p=0/01$) (جدول ۲). با مصاحبه به عمل آمده از افراد انتخاب شده، مشخص گردید که میانگین سن شروع قاعدگی در دو گروه بیمار و سالم $13/3 \pm 1/1$ بوده است که از این نظر اختلافی نداشته اند.

جدول ۲. مقایسه میانگین مصرف انرژی و درشت مغذیها بین زنان غیر یائسه مبتلا به سرطان پستان و زنان غیر یائسه سالم

Pvalue	شاهد	مورد	گروهها	متغیر
	Mean±SD	Mean±SD		
.۰/۰۱۵	۱۶۵۸±۴۶۹	۱۹۷۳±۵۵۲		انرژی (کیلوکالری)
.۰/۶۲۸	۶۰±۱۵	۶۲±۱۷		پروتئین (گرم)
.۰/۱۳	۲۴۷±۷۷	۲۷۶±۸۰		کربوهیدرات (گرم)
.۰/۰۰۱	۵۵±۱۸	۷۶±۳۲		چربی تام (گرم)
.۰/۰۰۱	۱۶±۵	۲۲±۸		اسیدهای چرب اشباع (گرم)
.۰/۰۰۱	۱۶±۵	۲۵±۱۲		اسیدهای چرب غیر اشباع با
.۰/۰۶۲	۱۸±۹	۲۳±۱۳		بک پیوند دوگانه (گرم)
				اسیدهای چرب غیر اشباع با
				چند پیوند دوگانه (گرم)
.۰/۲۱۲	۱۸۳±۶۲	۲۵۹±۹۹		کلسسترول (میلی گرم)
.۰/۷	۲۳±۹	۲۲±۸		فیر خام (گرم)
.۰/۹۷۹	۶۱±۵۱	۶۱±۳۶		قند ساده (گرم)

بحث و نتیجه گیری

یافته های این تحقیق نشان داد که دو گروه از نظر وزن با هم اختلاف داشتند. همچنین بعد از تقسیم بندی زنان به گروه یائسه و غیر یائسه مشخص شد که میانگین وزن زنان غیر یائسه در دو گروه تفاوت معنی داری را نشان میدهد. نتیجه بدست آمده از این مطالعه مشابه مطالعه London در آمریکا بود که نشان داد بعد از گذشت ۸ سال در یک جمعیت ۱۱۵۵۳۴ نفری زنان ۳۵-۵۵ ساله، ابتلا به سرطان پستان در زن غیر یائسه و ۴۰ زن یائسه مشاهده شد، مطالعه وضعیت این عده همچنین نشان داد که در بین زنان غیر یائسه خطر سرطان پستان به طور معنی داری با افزایش وزن کاهش داشته ولی در زنان یائسه ارتباطی بین سرطان پستان و وزن بدست نیامد (۱۷). در صورتیکه Yong و همکارانش در مطالعه کوهورت بر روی زن ۳۱-۸۹ ساله و با پیگیری ۷ ساله، ارتباط مثبت معنی داری را بین افزایش وزن و سرطان پستان در زنان یائسه به دست آورند (۱۸). Bland و Kopans در توجه ارتباط وزن با سرطان پستان بیان می کنند که چاقی قبل از یائسگی باعث افزایش احتمال عدم تخمک

بین دریافت کربوهیدرات‌تام و سرطان پستان مشاهده کردند (۲۷). ولی Katsouyanni در مطالعه‌ای که در یونان روی ۸۲۰ زن مبتلا به سرطان پستان و ۱۵۴۸ نفر شاهد انجام داد، ارتباط معنی‌داری بین دریافت کربوهیدرات‌تام با سرطان پستان پیدا نکرد (۲۴).

احتمال دارد تاثیر کربوهیدرات‌تام به این دلیل باشد که عمدۀ انرژی دریافتی از طریق این درشت مغذی تامین می‌شود و در نتیجه افزایش آن باعث افزایش کالری دریافتی و تاثیر بر سرطان پستان باشد. همچنین رابطه مصرف فیر خام و قندهای ساده نیز با سرطان پستان سنجیده شد که هیچ اختلاف معنی‌داری بین دو گروه شاهد و مورد چه قبل و چه بعد از تقسیم گروههای تحت بررسی برحسب وضعیت یائسگی مشاهده نشد. البته در این مطالعه مصرف قند، شکر، عسل، مریبا، شیره، گز، شکلات و آب نبات به صورت گرم بین دو گروه مقایسه شد، ولی به دلیل عدم توانایی FP در تفکیک زیر گروههای کربوهیدرات‌تام من و دی ساکاریدها و همچنین تعیین فیر غذایی نمی‌توان قضاوتی در این مورد انجام داد. با وجود محدودیت‌های این مطالعه نظیر حجم کم جمعیت مورد مطالعه میتوان گفت که در الگوی رژیم غذایی این بیماران مصرف چربی و انرژی بیشتر از افراد سالم است و لذا طبق فرضیات ارائه شده این عامل خود به تنهایی میتواند یکی از عوامل مهم بروز سرطان پستان به حساب آید. تاکید بر اصلاح رژیم غذایی افراد به ویژه مصرف کمتر چربی و افزایش مصرف MUFA در مقایسه با سایر اسیدهای چرب می‌تواند نقش مهمی در کاستن بروز سرطان پستان داشته باشد.

تقدیر و تشکر

بدینوسیله از دکتر طالعی، رئیس بخش جراحی بیمارستان شهید دکتر فقیهی و معاونت محترم پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی شیراز که تامین بودجه این طرح را به عهده داشتند و همکاری پرستاران بیمارستانهای منتخب قدردانی می‌گردد.

چرب امگا ۳ و امگا ۶ بر سرطان پستان می‌باشد. چنانچه اگر دریافت PUFA بیشتر از نوع امگا ۶ باشد یک اثر مثبت بر سرطان پستان دارد و اگر دریافت از نوع امگا ۲ باشد اثر پیشگیری کننده دارد. در این مطالعه بدليل عدم توانایی برنامه FP در جداسازی اسیدهای چرب امگا ۳ و امگا ۶ این دو گروه چربی را از هم تفکیک نشند ولی آنچه مسلم است طبق پرسشنامه‌های جمع آوری شده میزان مصرف ماهی که منبع اصلی اسیدهای چرب امگا ۳ می‌باشد، در گروههای تحت مطالعه ما کم بود و بیشتر چربی مصرفی آنها روغن مایع که حاوی مقادیر زیادی امگا ۶ می‌باشد، بود. احتمال دارد که رابطه مستقیم به دست آمده بین دریافت PUFA و سرطان پستان همین موضوع باشد.

بررسی حاضر نشان داد هیچ اختلاف معنی‌داری چه قبل و چه بعد از یائسگی بین دریافت پروتئین و سرطان پستان وجود ندارد. Zaridze نشان داد که افزایش دریافت پروتئین موجب افزایش خطر سرطان پستان می‌شود (۲۵). ولی Franceschi ارتباط معنی‌داری را بین سرطان پستان و مصرف پروتئین به دست نیاورد (۲۷). ارتباط بین مصرف گوشت و سرطان معمولاً با فرم آمینه‌ای هتروسیکلیک در گوشتهای پخته مربوط است. این آمینه‌ها در جوندگان در ارگانهای مختلف به خصوص کبد و اندامهای دیگر مثل غدد پستانی، کولون، ریه و پوست اعمال کارسینوژنیک هستند. از طرف دیگر تاثیر پروتئین بر سرطان شامل ایجاد ترکیبات N- نیتروز و آمونیاک در روده بزرگ به وسیله باکتریها در اثر مصرف پروتئین می‌باشد که می‌تواند عامل تشکیل تومور در روده باشد. همچنین آمینه‌ای هتروسیکلیک و آمونیاک و ترکیبات نیتروز می‌توانند باعث موتاسیون کروموزوم و ایجاد تومور شوند (۲۸) ولی نتایج مطالعه‌ما از این فرضیات حمایت نکرد.

در این مطالعه میانگین دریافت کربوهیدرات‌تام بین دو گروه مورد و شاهد تفاوت نزدیک به معنی‌داری را نشان داد، ولی پس از تقسیم گروههای تحت مطالعه برحسب وضعیت یائسگی اختلاف آماری معنی‌داری در هیچ گروهی مشاهده نشد. این درحالی است که Favero و Franceschi ارتباط مستقیم

Assessment of Energy and Macronutrients Intake in Breast Cancer Patients

M.H. Eftekhari (PhD)¹, M. Moradi (MSc)^{2*}

1. Associate Professor of Nutrition, School of Health and Nutrition, Shiraz University of Medical Sciences, Shiraz, Iran

2. Master of Science in Nutrition, School of Health and Nutrition, Shiraz University of Medical Sciences, Shiraz, Iran

Received: Nov 14th 2008, Revised: Dec 4th 2008, Accepted: May 12th 2009.

ABSTRACT

BACKGROUND AND OBJECTIVE: Breast cancer is the most common form of cancer among women. Weight gain and high intake of energy lead to incidence of cancer. Ecologic, epidemiologic and immigrant studies suggest an association between the dietary pattern and the risk of breast cancer. The aim of this study was to compare the dietary pattern between breast cancer patients and healthy women.

METHODS: In this case control study, randomly selected 45 breast cancer patients referred to Shahid Faghihi hospital were compared with their matched control groups. Anthropometric data such as weight, height and body mass index and dietary pattern such as intake of energy, carbohydrate, total fat, saturated fat, poly unsaturated fat, mono unsaturated fat, cholesterol, crude fiber and sugar was evaluated between two groups.

FINDINGS: The results showed that the mean of weight in case and controls had statistically significant difference (64.8 ± 12.7 and 70.1 ± 9.5 kg, respectively and $p= 0.023$). Analysis of dietary pattern showed that only intake of total fat (70 ± 29 and 53 ± 17 gr, respectively and $p=0.001$) saturated fatty acids (20 ± 8 and 16 ± 5 gr, respectively and $p=0.002$), poly unsaturated fatty acids (21 ± 12 and 17 ± 8 gr, respectively and $p=0.04$) and mono unsaturated fatty acids (23 ± 11 and 16 ± 5 gr, respectively and $p=0.0001$) had significant difference between two groups.

CONCLUSION: Higher intake of total fat and saturated fatty acid may be one of the risk factors in incidence of breast cancer.

KEY WORDS: *Breast cancer, Dietary pattern, Macronutrients.*

* Corresponding Author;

Address: School of Health and Nutrition, Shiraz University of Medical Sciences, Zahra St, Shiraz, Iran

E-mail: moradi_ma@yahoo.com

References

1. McPherson K, Steel CM, Dixon JM. ABC of breast diseases. Breast cancer-epidemiology, risk factors, and genetics. *BJM* 2000; 321(7261): 624-8.
2. Kopans DB. Breast imaging, 2nd ed, Philadelphia, Lippincott Raven Co 1998; pp: 77-219.
3. Harirchi I, Karbakhsh M, Kashefi A, Momtahen A. Breast cancer in Iran: results of a multi-center study. *Asian Pacific J Cancer Prev* 2004; 5(1): 24-7.
4. Bland KI, Beenken SW, Copeland EM. The breast. In: Brunicadi F, Anderson D, Billiar T, Dunn D, Hunter J. Schwartz's principles of surgery, 8th ed, New York, The McGraw-Hill Co 2005; pp: 453-83.
5. Greenwald P. Role of dietary fat in the causation of breast cancer: point. *Cancer Epidemiol Biomarkers Prev* 1999; 8(1): 3-7.
6. Hunter DJ, Spiegelman D, Adami H. Cohort studies of fat intake and the risk of breast cancer-A pooled analysis. *N Engl J Med* 1996; 334(6): 356-61.
7. Cade J, Thomas E, Vali A. Case-control study of breast cancer in south east England: nutritional factors. *J Epidemiol Community Health* 1998; 52(2): 105-10.
8. Howe GR, Hirohata T, Hislop TG, Iscovich JM, et al. Dietary factors and risk of breast cancer: combined analysis of 12 case-control studies. *J Natl Cancer Inst* 1990; 82(7): 561-9.
9. Goodwin PJ, Ennis M, Pritchard KI, Koo J, Trudeau ME. Diet and breast cancer: Evidence that extremes in diet are associated with poor survival. *J Clin Oncol* 2003; 21(13): 2500-7.
10. Holmes MD, Hunter DJ, Colditz GA, Stampfe MJ. Association of dietary intake of fat and fatty acids with risk of breast cancer. *JAMA* 1999; 281(10): 914-920.
11. Sieri S, Krogh V, Muti P, et al. Fat and Protein intake and subsequent breast cancer risk in postmenopausal women. *Nutr Cancer* 2002; 42(1): 10-17.
12. Hanf V, Gonder U. Nutrition and primary prevention of breast cancer: foods, nutrients and breast cancer risk. *Eur J Obstet Gynecol Reprod Biol* 2005; 123(2): 139-49.
13. Ballard Barbash R. Anthropometry and breast cancer. Body Size-a moving target. *Cancer* 1994; 74(Suppl 3): 1090-100.
14. Birkimer SJ, Donegan WL, Spratt JS. Cancer of breast, 2nd ed, USA, Saunders Co 1995; pp: 52-72.
15. Prentice RL, Kakar F, Hursting S, Sheppard L, Klein R, Kushi LH. Aspects of the rationale for the woman's health trial. *J Natl Cancer Inst* 1988; 80(11): 802-14.
16. Iranian Nutrition Society Compilers Group. Manual of Diet Therapy, 2nd ed, Tehran, Salemi Co 2003; pp: 18-19.
17. London SJ, Colditz GA, Stampfer MJ, Willett WC, Rosner B, Speizer FE. Prospective study of relative weight, height and risk of breast cancer. *JAMA* 1989; 262(20): 2853-8.
18. Yong LC, Brown CC, Schatzkin A, Schairer C. Prospective study of relative weight and risk of breast cancer: the breast cancer detection demonstration project follow-up study, 1979 to 1987-1989. *Am J Epidemiol* 1996; 143(10): 985-95.
19. Key T, Allen N, Pia K, Verkasalo P, Banks E. Macronutrient metabolism group symposium on "energy flux and cancer" energy balance and cancer: the role of sex hormones. *Pro Nutr Soc* 2001; 60: 81-9.
20. Malin A, Matthews CE, Shu XO, et al. Energy balance and breast cancer risk. *Cancer Epidemiol Biomarkers Prev* 2005; 14(6): 1496-501.
21. Favero A, Parpinel M, Montella M. Energy sources and risk of cancer of the breast and colon-rectum in Italy. *Adv Exp Med Biol* 1999; 472: 51-5.
22. Knekt P, Albanes D, Seppanen R, Aromaa A, Jarvinen R, Hyvonen L. Dietary fat and risk of breast cancer. *Am J*

Clin Nutr 1990; 52(5): 903-8.

23. Barrett Connor E, Friedlander NJ. Dietary fat, calories and the risk of breast cancer in postmenopausal woman: A prospective population-based study. *J Am Coll Nutr* 1993; 12(4): 390-9.
24. Katsouyanni K, Trichopoulou A, Stuver S, et al. The association of fat and other macronutrients with breast cancer: a case-control study from Greece. *Br J Cancer* 1994; 70(3): 537-41.
25. Zaridze D, Lifanova Y, Maximovitch D, Day NE, Duffy SW. Diet, alcohol consumption and reproductive factors in a case-control study of breast cancer in Moscow. *Int J Cancer* 1991; 48(4): 493-501.
26. Martin Moreno JM, Willet WC, Gorgojo L, Banegas JR. Dietary fat, olive oil intake and breast cancer risk. *Int J Cancer* 1994; 58(6): 774-80.
27. Franceschi S, Favero A, Decarli A, et al. Intake of macronutrients and risk of breast cancer. *Lancet* 1996; 347(9012): 1351-6.
28. Bingham SA. High-meat diets and cancer risk. *Pro Nutr Soc* 1999; 58(2): 243-8.

This document was created with Win2PDF available at <http://www.daneprairie.com>.
The unregistered version of Win2PDF is for evaluation or non-commercial use only.